

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 298/2013-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 29. mája 2013 predbežne prerokoval sťažnosť B. d., B., zastúpeného advokátom JUDr. J. B., R., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Obo 112/2011 a jeho uznesením z 27. novembra 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť B. d. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. januára 2013 doručená sťažnosť B. d. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší

súd“) v konaní o náhradu škody vedenom pod sp. zn. 3 Obo 112/2011 a jeho uznesením z 27. novembra 2012 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“).

Z obsahu sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že:

„(...) Sťažovateľ sa v predmetnom občiansko-právnom konaní domáhal náhrady škody voči bývalým členom predstavenstva družstva.

Predmetný spor je v centre pozornosti členov družstva, preto jeho výsledok má osobitný význam pre právne povedomie členov družstva.

Žaloba vo veci bola podaná 27. 10. 2001, spor bol skončený rozsudkom NS SR č. 3 Obo 112/2011 zo dňa 27. 11. 2012, doručeným žalobcovi dňa 05. 12. 2012.

Súdny spor trval 11 rokov.

Žalobca sa nemôže stotožniť s výsledkom sporu s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti, keď spor sa týka zodpovednosti členov štatutárneho orgánu družstva za jeho rozhodovaciu činnosť.

Žalobca sa podanou žalobou domáhal náhrady škody, ktorá žalobcovi vznikla vyplatením odmeny Ing. V. podľa právoplatného rozhodnutia súdu.

Žalobný návrh bol opakovane upravovaný na základe skutočností, ktoré vyšli najavo podľa výsledkov dokazovania.

O časti nároku Krajského súdu Bratislava rozhodol právoplatným rozsudkom č. 29 Cb 73/01 zo dňa 03. 07. 2003, ktorým súd žalobcovi priznal titulom náhrady škody:

- úrok z omeškania 8.609,- Sk

- súdny poplatok 1,576,- Sk.

Na základe podaného odvolania predmetom sporu zostala náhrada škody v sume 19.907,- Sk, t. j. suma vyplatená Ing. V. ako 50 % jeho odmeny.

Uznesením NS SR č. 3 Obo 32/2010 zo dňa 04. 02. 2010 bola vec vrátená na nové konanie KS Bratislava.

Pre posúdenie veci boli relevantné tieto skutočnosti:

1. Žalobcovi vznikla škoda 19.907,- Sk tým, že Ing. V. vyplatil 50 % odmeny, ktorú žalovaní ako členovia predstavenstva rozhodli krátiť a túto sumu si prerozdělili medzi sebou.

2. Žalobca bol zaviazaný voči Ing. V. plniť na základe právoplatného rozhodnutia Okresného súdu Bratislava V., č. k. 13 C 76/99 potvrdeného rozsudkom Krajského súdu Bratislava 17 Co 72/2000. Konajúce súdy uznali postup predstavenstva B. d., ktoré uznesením č. 232/7/98 schválilo krátenie odmeny Ing. V. o 50 % za nesprávny (protiprávny)!!!

3. Pri posudzovaní veci oba súdy konštatovali, že zhromaždenie delegátov (ZD) dňa 20. 06. 1998 uznesením k bodu 13 schválilo predstavenstvom predložený návrh odmien pre predstavenstvo a kontrolnej komisie v plnej výške podľa predloženého návrhu.

Podľa Stanov družstva predstavenstvo plní uznesenia ZD a zodpovedá mu za svoju činnosť.

Zo žiadneho dôkazu nebolo zrejmé, na základe čoho bolo predstavenstvo oprávnené zmeniť Uznesenie ZD zo dňa 20. 06. 1998.

Oba súdy preto konštatovali, že keď predstavenstvo schválený návrh odmien zmenilo, neplnilo uznesenie ZD.

4. Žalobcovi vyplatením krátenej odmeny Ing. V. na základe právoplatného rozhodnutia súdu vznikla škoda.

Tu dávame do pozornosti súdu, že sumu 19.907,- Sk družstvo žalobcu vyplatilo dvakrát!

Prvýkrát bola suma 19.907,- Sk, o ktorú bola Ing. V. odmena krátená, prerozdelená a vyplatená ostatným členom predstavenstva.

Takto žalobca sumu 19.907,- Sk vyplatil prvýkrát.

Druhýkrát bola povinnosť vyplatiť Ing. V. odmenu navrhovateľovi uložená súdom na základe zistenej protiprávnosti uznesenia č. 232/98 o krátení odmeny Ing. V., za ktoré hlasovali odporcovia ako členovia predstavenstva.

Aby navrhovateľ splnil povinnosť uloženú súdom, musel vyplatiť Ing. V. ďalšiu sumu 19.907,- Sk (nad rámec pôvodne uvažovanej sumy odmien v príslušnom roku schválenej ZD) a v tejto výške mu nesporne vznikla škoda.

Tu bola suma 19.907,- Sk vyplatená druhýkrát!!!

Protiprávnosť konania odporcov pri hlasovaní o prijatí uznesenia č. 232/98 je ustálená v právoplatných rozsudkoch citovaných v bode 2. vyššie o ktoré bol opretý žalovaný nárok.

Výsledky hlasovania o uznesení č. 232/98 sú zachytené v zápisnici ako jediné uznesenie k otázke odmeny Ing. V.

Tým, že žalovaní členovia predstavenstva hlasovaním prijali uznesenie č. 232/7/98, neplnili uznesenie ZD s odbornou starostlivosťou.

Z uvedeného dôvodu žalovaní členovia predstavenstva ich postupom pri hlasovaní porušili povinnosť vyplývajúcu zo Stanov, ktorá je v príčinnej súvislosti so vzniknutou škodou.

Protiprávnosť uznesenia a účasť odporcov pri hlasovaní o jeho prijatí nebola ničím spochybnená, rovnako aj príčinná súvislosť medzi protiprávnym uznesením a výplatou odmeny podľa rozhodnutia súdu.

5. Z dôkazov založených v spise bolo v konaní zrejmé, že žalovaní ich hlasovaním o uznesení č. 323/98 nevykonávali uznesenie ZD ako aj to, že uznesenie ZD (rozumej uznesenie o schválení odmien) nebolo v rozpore s právnymi predpismi alebo Stanovami družstva.

6. Jedinou otázkou!!!, ktorú Krajský súd v novom konaní mal posúdiť bolo, či: žalovaní pri ich rozhodnutí o krátení odmeny o 50 % Ing. V. konali s odbornou starostlivosťou?

Pri posudzovaní tejto otázky súd musí brať do úvahy relevantné fakty a vysporiadať sa s tým, že:

- postup predstavenstva, teda členov, ktorí hlasovaním rozhodli o uznesení č. 232/98 bol právoplatne rozhodnutiami súdov citovanými vyššie v bode 2. označený za protiprávny

- v predmetnom konaní už v rozsudku z 03. 07. 2003 súd prejedlikoval zodpovednosť odporcov za vzniknutú škodu a bola im uložená jej čiastočná náhrada. Túto skutočnosť nenamietali ani odporcovia, ktorí výrok rozsudku z 03. 07. 2003 nenapadli odvolaním, čo znamená uznanie ich zodpovednosti.

Zodpovednosť žalovaných je treba posudzovať vo vzťahu ku spôsobenej škode ako celku!

Krajský súd rozsudkom 29 Cb 73/2001-349 zo dňa 28. 09. 2011 žalobu zamietol.

V citovanom rozsudku KS nie je o konštatovaniach NS SR v uznesení z 04. 02. 2010 a jeho právnych záveroch ani zmienka.

Súd síce uvádza potrebu skúmať v novom konaní, či žalovaní konali s odbornou starostlivosťou, ale doplnenie dokazovania a prednesy žalovaných smerovali k preskúmvaniu a spochybňovaniu záverov právoplatných rozsudkov OS Bratislava V. č. k. 13 C 76/99 a KS Bratislava č. k. 17 Co 72/2000, ktorými bol žalobca zaviazaný plniť voči Ing. V. a na základe ktorých (rešpektujúc rozhodnutie súdov) aj plnil.

Pritom výrok citovaných rozsudkov bol pre súdy záväzný (§ 159 ods. 2 O. s. p.) a preskúmvanie právoplatných rozsudkov v rámci predmetného sporu je neprípustné.

Napriek tomu Krajský súd spochybnil už konštatovanú a NS SR uznanú protiprávnosť uznesenia 232/7/98 a vyvodil ničím nepodložený záver, že podmienka odbornej starostlivosti žalovaných pri hlasovaní bola splnená!!!

Pre takýto záver nebol v celom konaní produkovaný jediný dôkaz v prospech odporcov, pričom požiadavka na odporcov a povinnosť konať s odbornou starostlivosťou pre odporcov ako členov predstavenstva vyplývala v rozhodnom čase z ustanovenia §§ 66 ods. 3 a § 567 ods. 1 Obchodného zákonníka.

Súd pritom nebral do úvahy fakt, že žalovaní (okrem nerešpektovania uznesenia ZD) pri hlasovaní nehájili záujmy družstva, ale uprednostnili vlastné záujmy, keď rozhodli, aby sa krátená časť odmeny prerozdělila medzi členov predstavenstva a teda nezostala v majetku družstva.

V rozpore s výsledkami dokazovania mimo kontextu vecí súd tvrdí, že krátením odmeny Ing. V. žalobcom škoda nevznikla.

Žalobcovi škoda vznikla tým, že krátená časť odmeny bola prerozdelená a vyplatená členom predstavenstva a Ing. V. bolo nutné opakovane !!! vyplatiť sumu 19.907,- Sk znovu a to nad rámec pôvodne ZD schválenej sumy odmien.

Opakovanou výplatou časti odmeny sa zmenšil majetok družstva, táto operácia je riadne zaučtovaná ako vzniklá škoda.

Ako úplné nóvum v napadnutom rozsudku je konštatovanie, že predsedníčka KK nepreukázala v čom je uznesenie 232/98 protiprávne (hoci jeho protiprávnosť uznal aj NS SR), dokonca, že nepreukázala, že bola oprávnená na podanie žaloby.

Tu poukazujem na obsah rozsudku 29 Cb 73/2001-201 zo dňa 03. 07. 2003, kde sa s touto problematikou súd na str. 4 a 5 jednoznačne vysporiadal, čo bolo podkladom pre zaviazanie žalovaných k náhrade časti škody.

Pokiaľ by v neprospech žalobcu mala byť skutočnosť, že došlo k opakovanej úprave návrhu v otázke výšky škody namietame, že to bolo vyvolané tým, že až v priebehu konania vyšlo najavo, že na pokyn žalovaného v 1. rade nebola Ing. V. vyplatená ani druhá 50 % časť odmeny, táto bola zložená do depozitu a bola uvoľnená až po rozhodnutí súdu.

Žalobca musel preto reagovať na toto zistenie úpravou návrhu.

Žalobca preto rozsudok zo dňa 28. 09. 2011 napadol odvolaním, ktorého kópiu pripájame k tejto sťažnosti.

O odvolaní rozhodol NS SR rozsudkom 3 Obo 112/2011 zo dňa 27. 11. 2012 tak, že napadnutý rozsudok potvrdil.

Obsah citovaného rozsudku NS SR je pre žalobcu hlbokým sklamaním a tento žalobca musí považovať za upretie práva na súdnu ochranu !!!

NS SR uznal, že žalobcovi v sume 19.907,- Sk vznikla škoda.

Ďalej však NS SR v rozpore s výsledkami dokazovania tvrdí, že nie je daná príčinná súvislosť medzi vzniklou škodou a hlasovaním Žalovaných členov predstavenstva o uznesení č. 232/98. Tu NS SR nerešpektoval ani vlastné právne závery, ale evidentne sa sústredil na preskúmavanie obsahu právoplatných rozsudkov (OS Bratislava V., č. k. 13 C 76/99 a KS Bratislava 17 Co 72/00), ktoré jednoznačne konštatovali protiprávnosť uznesenia 232/98 predstavenstva a na právnom základe ktorých bol žalobca zaviazaný plniť voči Ing. V.

Pritom NS SR už v uznesení 3 Obo 32/2010 zo dňa 19. 05. 2011 na str. 5 a 6 vyvodil záver:

... zo žiadneho dôkazu nie je zrejmé na základe čoho bolo predstavenstvo oprávnené meniť uznesenie Zhromaždenia delegátov z 20. 06. 1998 preto, keď predstavenstvo (uznesením č. 232/98) predložený návrh odmien zmenilo, neplnilo uznesenie zhromaždenia delegátov.

V citovanom uznesení, na strane 6, NS SR ďalej v súvislostiach konštatuje, že členovia predstavenstva, ktorí porušili svoje povinnosti pri výkone svojej funkcie (napr. aj protiprávnou, nedovolenou zmenou uznesení ZD) sú spoločne a nerozdielne zodpovední za škodu, ktorá tým družstvu vznikne.

NS SR evidentne netrval, aby napadnuté rozhodnutie vo veci rešpektovalo právne závery ním vyslovené, ktoré sú pre konajúce súdy záväzné.

Akceptovať nemožno ani zdôvodnenie zmeny právneho hodnotenia, o ktoré sa NS SR (str. 7) pokúsil, pretože je v hrubom rozpore s inými právnymi závermi.

Ak teda členovia predstavenstva neboli oprávnení hlasovaním meniť uznesenie ZD a nedovolené tak urobili, potom zásadne musí byť nedovolené aj všetko ďalšie, nakladanie s časťou protiprávne krátenej odmeny, lebo aj tento postup je v rozpore s uznesením ZD a predstavenstvo neplnením uznesenia porušilo Stanovy a zákon.

Rozhodnutie súdu, ktoré legalizuje protiprávne konanie členov predstavenstva, ktorí si medzi seba rozdelili neoprávnene krátenú časť odmeny a nedovolené (v rozpore s uznesením ZD) sa obohatili, nemožno členskej základni predložiť ako rozhodnutie nestranného súdu.

Rovnako nemožno akceptovať, že žalovaní členovia predstavenstva nie sú povinní družstvu nahradiť škodu vzniklú tým, že družstvo opakovane i ďalších vlastných finančných prostriedkov a na základe rozhodnutí súdu, ktoré ho k tomu zaväzovali odškodnilo Ing. V.

V odvolaní sme osobitne poukazovali na to, že vo veci náhrady škody voči odporom je už právoplatný rozsudok č. 29 Cb 73/01-201 zo dňa 03. 07. 2003, ktorým KS Bratislava odporcov 1.- 6. zaviazal k náhrade časti škody.

Súd (str. 6 cit. rozsudku) uznal nárok navrhovateľa za právne opodstatnený a to vo väzbe na protiprávne prijatie uznesenia č. 232/98.

Je tu teda právoplatne prejedikovaná zodpovednosť odporcov!!!

V ďalšom dokazovaní bol nesporne preukázaný vznik ďalšej škody v príčinnej súvislosti s prijatým uznesením č. 232/98, za ktorú zodpovedajú odporcovia.

Aj na tento prípad je treba jednoznačne aplikovať prejedikovanú zodpovednosť odporcov, ktorú ostatne ani nenamietali a rozsudok nenapadli odvolaním.

Spôsob, akým sa NS SR vysporiadal s touto časťou odvolania je neakceptovateľný, lebo NS SR sa preskúmaniu podstatnej kľúčovej časti odvolávania jednoducho vyhol.

Na strane 10 pri oboznamovaní obsahu odvolania NS SR odkazuje na strany 4-5 uznesenia, kde sa uvádza, že rozsudok č. 29 Cb 73/2001-201 z 03. 07. 2003 bol v napadnutej časti zrušený.

Zrušený ale nebol ods. 1 výroku cit. rozsudku, ktorý nadobúdala právoplatnosť a prejedikuje zodpovednosť odporcov.

Na strane 12 rozsudku NS SR sa (nevedno z akého dôvodu) rozoberá prejudícia rozsudkom KS Bratislava č. 17 Co 72/00, aj tu sa NS SR vyhol posúdeniu zásadnej časti odvolania.

Inak by MS SR nemal inú možnosť ako konštatovať, že vo veci zodpovednosti odporcov už existuje právoplatné rozhodnutie a toto aplikovať aj na zostávajúcu časť preukázane vzniklej škody.

Z vyššie uvedených dôvodov je evidentné, že napadnuté rozhodnutie NS SR je vecne aj právne chybné a postupom súdov boli porušené základne práva sťažovateľa cit. v úvode tejto sťažnosti.

Sťažovateľ v celom konaní bol aktívny a poskytoval súčinnosť potrebnú na vecné prejednanie sporu.

S poukazom na uvedené sporu (výšku žalovanej istiny) žiadame súd, aby sťažovateľovi priznal finančné zadosťučinenie vo výške 1.000 €(...) a to z dôvodu, že:

- sťažovateľ musel vynaložiť nemalé úsilie, náklady na právnu pomoc pri obhajobe svojho práva, ktoré by inak nevynaložil, keby porušiteľ v konaní postupoval a rozhodoval podľa platného právneho stavu a výsledkov dokazovania.

V súlade s ustanoveniami § 57 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a postavení jeho sudcov, v znení neskorších zmien a na základe vyššie uvedených skutočností, preto žiadame Ústavný súd aby rozhodol nasledovne:

1. Základné právo sťažovateľa, upravené čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky bolo postupom NS SR v konaní 3 Obo 112/2001 porušené. Ústavný súd SR rozsudok č. 3 Obo 112/2011 zo dňa 27. 11. 2012 zrušuje.

2. Ústavný súd prikazuje NS SR, aby v konaní č. 3 Obo 112/2011 bezodkladne konal v intenciách právneho záveru Ústavného súdu SR.

3. Ústavný súd priznáva sťažovateľovi finančné zadosťučinenie vo výške 1.000 €(...), ktoré je NS SR povinný vyplatiť sťažovateľovi do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Porušiteľ je povinný sťažovateľovi zaplatiť náhradu trov právneho zastúpenia(...).“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal(...)

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. (...)

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na

ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je tvrdené porušenie základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Obo 112/2011 a jeho uznesením z 27. novembra 2012.

1. K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy uznesením najvyššieho súdu uznesením sp. zn. 3 Obo 112/2011 z 27. novembra 2012.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným rozhodnutím alebo iným zásahom orgánu štátu do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej, ako aj nezistenie žiadnej možnosti porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (mutatis mutandis rozhodnutie sp. zn. III. ÚS 138/02 a v ňom citovaná ďalšia judikatúra).

Ústavný súd vzhľadom na svoju doterajšiu judikatúru považuje za potrebné tiež pripomenúť, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať

rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00).

Citovaný čl. 46 ods. 1 ústavy je primárnou ústavnou bázou pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany, a tým aj „bránou“ do ústavnej úpravy jednotlivých aspektov práva na súdnu a inú právnu ochranu zakotvených v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až čl. 50 ústavy). Všeobecné súdy poskytujú ochranu vyplývajúcu z citovaného článku ústavy tak, že postupujú v konaní, súc viazané procesnoprávnymi a hmotnoprávnymi predpismi, dodržiavanie ktorých je garanciou práva na súdnu ochranu (I. ÚS 4/94).

Z petitu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ namieta porušenie základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 3 Obo 112/2011 z 27. novembra 2012, pričom podstata jeho námietok spočíva v tom, že podľa jeho názoru „*napadnuté rozhodnutie NS SR je vecne aj právne chybné*“ najmä preto, že v danom prípade je už „*právoplatne prejedikovaná zodpovednosť odporcov*“ a akceptovať nemožno „*zdôvodnenie zmeny právneho hodnotenia*“, okrem toho sa podľa sťažovateľa najvyšší súd „*vyhol zásadnej časti odvolania*“.

Z relevantnej časti odôvodnenia napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu vyplýva:
„(...) Základnou otázkou pre posúdenie dôvodnosti odvolania žalobcu, je či konajúci súd dospel k správne mu záveru, že v danom spore nebolo preukázané porušenie povinnosti žalovanými, ktoré by bolo v príčinnej súvislosti s vzniknutou škodou žalobcu vo výške 660,79 eur.

Z doposiaľ vykonaného dokazovania, sporné nie je, že predmetom uplatňovanej škody je suma 660,97 eur (19 907 Sk), ktorá suma predstavuje časť nepriznanej odmeny Ing. V. v dôsledku hlasovania žalovaných členov predstavenstva žalobcu, ktorá bola

následne žalobcom Ing. V. vyplatená z iných finančných prostriedkov ako boli určené na vyplatenie odmeny Zhromaždením delegátov žalobcu.

Z dokladu založeného na liste č. 7 v spise je zrejmé, že uznesením č. 232/98 predstavenstvo družstva na základe schválených kritérií a ukazovateľov a schválenej sumy Zhromaždením delegátov zo dňa 20. 06. 1998, schválilo prepočet na vyplatenie odmien členom predstavenstva B. d. za rok 1996 v zmysle predloženého návrhu a z navrhnutej sumy odmeny schválilo krátenie 50 % pánom Ing. K., Ing. K. a Ing. V. a túto sumu prerozdeliť ostatným členom predstavenstva v pomere percentuálnej účasti na rokovaniach. Tento fakt, že žalovaní v 1. až v 6. rade prepočet na vyplatenie odmien členom predstavenstva teda aj Ing. V. takto schválili, teda sporný nie je. V dokladoch založených v spise nie je zrejmé, že Zhromaždenie delegátov schvaľovalo sumu pre každého člena, zrejmé, že schválilo jednu sumu pre predstavenstvo, a preto tvrdenie, žalobcu, že tým, že predstavenstvo jeho postupom porušilo povinnosť, ktorá je v príčinnej súvislosti so vzniknutou škodou sa nezakladá na pravde. Skutočnosť, ako žalovaní členovia predstavenstva hlasovaním prijali uznesenie č. 232/7/98 sa nedá považovať za neplnenie uznesenia zhromaždenia delegátov s odbornou starostlivosťou. Zhromaždenie delegátov B. d. odsúhlasilo sumu určenú na odmenu pre členov predstavenstva a kompetenciou predstavenstva bolo v akej sume bude konkrétnemu členovi predstavenstva, odmena vyplatená. Rozhodnutie členov predstavenstva hlasovaním o výške pridelení odmeny jednotlivým členom predstavenstva, nemôže byť posudzované za neplnenie uznesenia zhromaždenia delegátov s odbornou starostlivosťou. Za neplnenie uznesenia zhromaždenia delegátov s odbornou starostlivosťou, nemožno považovať ani rozhodnutie členov predstavenstva o prerozdelení sumy na odmeny medzi ostatných členov predstavenstva o sumu, ktorá bolo krátená Ing. V., nakoľko takéto rozhodnutie nebolo v rozpore s uznesením Zhromaždenia delegátov bytového družstva ani v rozpore so stanovami b. d. Predstavenstvo b. d. prijatím uznesenia hlasovaním o výške odmeny jednotlivých členov predstavenstva konalo v rámci jeho kompetencie a postup ako rozhodlo hlasovaním sa nedá označiť za konanie, ktoré by bolo v rozpore s odbornou starostlivosťou, alebo porušením povinností, ktorá by bola v príčinnej súvislosti s uplatňovanou škodou žalobcu. Je pravdou, že žalobcovi vznikla povinnosť Ing. V. členovi družstva vyplatiť sumu 19 907 Sk, teda čiastku, ktorú si ako škodu v tomto konaní uplatňuje na základe právoplatného rozhodnutia, v ktorom obidva súdy dospeli k záveru, že odporca –

B. d. /v tomto konaní 13 C 76/99 a č. k. 17 Co 72/00/ nepostupoval v súlade s kritériom prerozdelenia odmien, ktoré schválilo zhromaždenie delegátov za rok 1996, pričom toto zhromaždenie schválilo aj kritéria, ktoré nemohlo predsedníctvo meniť, aj keď do právomoci predsedníctva patrí aj určiť koeficienty na vyplatenie odmien. V dôvodoch rozhodnutia okresný súd taktiež uviedol, že Zhromaždenie delegátov schválilo celkovú sumu na vyplatenie odmien, nie návrhy jednotlivých členov, na základe ktorého konštatovanie je podľa Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zrejmé z akého dôvodu okresný súd zastal názor, že b. d. nepostupovalo s kritériami prerozdelenia odmien. K tvrdeniu žalobcu, že zodpovednosť žalovaného v tomto konaní predstavenstva je už prejednaná právoplatným rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave č. k. 17 Co 72/00-99 zo dňa 07. 04. 2000, je treba uviesť, že v tomto rozhodnutí bola posudzovaná zodpovednosť B. d. a nie členov predstavenstva, ktorí sú žalovaní v tomto konaní. Je pravdou, ako tvrdí žalobca, správnosť právoplatného rozhodnutia nemôže byť predmetom preskúmania v inom konaní, ale je pravdou, že v tomto konaní ani k preskúmaniu právoplatných rozhodnutí nedošlo. Nesporná je aj skutočnosť, že v konaní o právo na náhradu škody uplatňovanú B. d. voči žalovaným členom predstavenstva, nie je vyslovený právny názor o zodpovednosti B. d. v inom konaní, ktorý by bol pre Najvyšší súd Slovenskej republiky, pri rozhodovaní o nároku v tomto konaní, právne záväzný.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa nestotožňuje ani s tvrdením žalobcu v odvolaní, že prvostupňový súd sa neriadil s konštatovaním Najvyššieho súdu a jeho právnych záverov. Najvyšší súd Slovenskej republiky v zrušujúcom uznesení 3 Obo 32/2010 zo dňa 19. 05. 2011 uložil prvostupňovému súdu skúmať, či žalovaní pri rozhodovaní o krátení odmeny o 50 % Ing. V. konali s odbornou starostlivosťou a či pri ich výkone ich pôsobnosti neuprednostňovali iba ich záujmy pred záujmami družstva. V rozhodnutí Krajského súdu č. k. 29 Cb 73/2001 zo dňa 28. 09. 2011 sa Krajský súd v Bratislave podrobne s uloženými skutočnosťami podrobne zaoberal, a na základe predložených dôkazov dospel k správne mu záveru, že žalobca nepreukázal, že škoda, ktorá je predmetom sporu vznikla porušením povinnosti, ktorá je v príčinnej súvislosti s vzniknutou škodou. Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožnil s právnym záverom prvostupňového súdu, že žalovaní neporušili povinnosť prijatím uznesenia hlasovaním o rozdelení výšky sumy určenej zhromaždením delegátov na odmeny, a ani že nekonali s odbornou starostlivosťou. Za konanie v rozpore

s odbornou starostlivosťou sa podľa Najvyššieho súdu Slovenskej republiky nedá považovať konanie žalovaných, ktorým si časť krátenej odmeny Ing. V. prerozdělili medzi seba, nakoľko zo žiadneho záväzného predpisu pre predstavenstvo nevyplýva, že by toto konanie bolo v rozpore so stanovami, prípadne s iným predpisom.“

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že jej podstatou je nesúhlas sťažovateľa so skutkovým posúdením a právnym názorom najvyššieho súdu, teda s jeho interpretáciou a aplikáciou príslušných zákonných ustanovení v jeho veci. Uvedený výklad najvyššieho súdu však nie je možné považovať za odporujúci čl. 46 ods. 1 ústavy. Ústavný súd pri uplatňovaní právomoci nezávislého súdneho orgánu ústavnosti (čl. 124 ústavy) nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02). V citovanej časti odôvodnenia napadnutého rozhodnutia najvyšší súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré *„nebolo preukázané porušenie povinnosti žalovanými, ktoré by bolo v príčinnej súvislosti s vzniknutou škodou žalobcu“*, prečo nebolo možné považovať rozhodnutie členov predstavenstva o prerozdelení sumy na odmeny medzi ostatných členov predstavenstva za *„neplnenie uznesenia zhromaždenia delegátov s odbornou starostlivosťou“*, a nevyhol sa ani tvrdeniu sťažovateľa, že zodpovednosť žalovaného v tomto konaní predstavenstva bola už *„prejudikovaná právoplatným rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave č. k. 17 Co 72/00-99 zo dňa 07. 04. 2000“*, keďže podľa právneho názoru najvyššieho súdu *„v tomto rozhodnutí bola posudzovaná zodpovednosť B. d. a nie členov predstavenstva“*.

V každom prípade tento postup najvyššieho súdu pri odôvodňovaní právneho záveru vo veci sťažovateľa nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným, aj keď právna argumentácia sťažovateľa je vo viacerých aspektoch skutočne náležitá. V konečnom dôsledku však ústavný súd nie je opravným súdom právnych názorov najvyššieho súdu, ktorý prijíma aj stanoviská k zjednocovaniu výkladu zákonov. Ingerencia

ústavného súdu do výkonu tejto právomoci najvyššieho súdu je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecných súdov, ktoré sú „pánmi zákonov“, v zmysle citovanej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor najvyššieho súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu predmetný právny výklad najvyšším súdom takéto nedostatky nevykazuje, a preto bolo potrebné sťažnosť v tejto časti odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

2. K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Obo 112/2011

2.1 Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie označeného práva ešte trvalo (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súdu, už nedochádza k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde) bez ohľadu na to, z akých dôvodov skončilo toto porušovanie (II. ÚS 139/02).

Z podania sťažovateľa vyplýva, že „*spor bol skončený rozsudkom NS SR č. 3 Obo 112/2011 zo dňa 27. 11. 2012, doručeným žalobcovi dňa 05. 12. 2012*“. Sťažovateľ sa napriek tomu na ústavný súd obrátil so svojou sťažnosťou až podaním zo 14. januára 2013, t. j. v čase, keď porušenie označeného základného práva na súde, ktorý sťažovateľ označil za účastníka konania, už netrvalo a konanie o jeho sťažnosti pred ústavným súdom nebolo spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje

vo vzťahu k právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (mutatis mutandis I. ÚS 6/03).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, a pretože sťažovateľ sa v predmetnej veci domáhal ochrany svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v čase, keď v označenom konaní pred najvyšším súdom namietané porušenie práva už netrvalo, a teda bola odstránená jeho právna neistota, v tejto časti pripadalo do úvahy odmietnutie predmetnej ústavnej sťažnosti taktiež pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

2.2 Okrem uvedeného podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Ústavný súd v súlade s princípom subsidiarity svojej právomoci podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde v danej veci skúmal, či sú splnené podmienky na konanie pred ním. V nadväznosti na to ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou vyžaduje, aby v prípadoch sťažností podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, v ktorých je namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov v konaní pred všeobecným súdom, sťažovateľ preukázal aj využitie právneho prostriedku, na uplatnenie ktorého má sťažovateľ právo podľa § 17 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štátnej správe súdov“) v spojení s § 6 zákona č. 335/1991 Zb. o súdoch a sudcoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch a sudcoch“), t. j. podanie sťažnosti na prietahy v konaní predsedovi prvostupňového súdu.

Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 34/98, I. ÚS 16/99, I. ÚS 21/99), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prietahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

Ústavný súd preto o sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že využil označené právne prostriedky podľa zákona o štátnej správe súdov v spojení so zákonom o súdoch a sudcoch, alebo ak sa preukáže, že sťažovateľ túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Podľa názoru ústavného súdu sa podanie sťažnosti na prietahy v konaní podľa § 17 ods. 1 zákona o štátnej správe súdov v spojení s § 6 zákona o súdoch a sudcoch naďalej, aj po nadobudnutí účinnosti nového čl. 127 ústavy, zásadne považuje za účinný prostriedok ochrany takých základných práv, ktoré súvisia so základným právom na súdnu ochranu, ako aj so základným právom na konanie bez zbytočných prietahov (napr. IV. ÚS 153/03). Účinnosť takého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými prietahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných prietahov a ustanovuje za také prietahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1, § 116 ods. 1 písm. b) a § 118 ods. 1 citovaného zákona].

Keďže zo sťažnosti doručenej ústavnému súdu vyplýva, že sťažovateľ, ktorý je kvalifikovane právne zastúpený, sťažnosť na prietahy v konaní nepodal a ani netvrdí, že ju nepodal z dôvodov hodných osobitného zreteľa, a existenciu takýchto dôvodov nemožno vyvodiť ani z obsahu jeho sťažnosti (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde), ústavný súd opierajúc sa o svoju stabilnú judikatúru (napr. IV. ÚS 44/03, II. ÚS 7/04, II. ÚS 107/04) dospel k záveru, že vzhľadom na okolnosti prípadu niet dôvodu predpokladať, že by využitie sťažnosti podľa § 17 a nasl. zákona o štátnej správe súdov (s účinnosťou od 1. apríla 2005 podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov) neumožnilo účinnú ochranu základného práva sťažovateľa priznaného mu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, a preto podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde bolo potrebné jeho sťažnosť odmietnuť aj z dôvodu neprípustnosti.

3. Ako to už bolo uvedené, o zjavne neopodstatnený návrh ide aj vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). Inými slovami, ústavný súd môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenej pochybnosti javí ako neopodstatnený (I. ÚS 4/00).

Sťažovateľ namietal porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu garantovaného v čl. 46 ods. 1 ústavy aj pre „nestrannosť“ najvyššieho súdu v napadnutom konaní, ako aj porušenie základného práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, aby sa konalo v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Ústavný súd však konštatuje, že zo skutočností, ktoré sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol, nevyplýva žiadna možnosť porušenia uvedených základných práv, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, a sťažovateľ, ktorý je v konaní pred ústavným súdom zastúpený advokátom, teda kvalifikovaným právnym zástupcom, neuviedol žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali záver o porušení označených práv, preto bolo potrebné sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. mája 2013